

dos. Zaur Məmmədov
"12" "IX" 2025-ci il

Fənn sillabusu

İxtisas: 050402 - "Biznesin idarə edilməsi"

Fakültə: İqtisadiyyat və idarəetmə

Kafedra: Maliyyə idarəetməsi və audit

I. Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: S/f (Biznes maliyyəsi) (Fənn müəllimi tərəfindən tərtib olunmuş 12 sentyabr 2025-ci il tarixli 01 sayılı protokolu ilə təsdiq edilən işçi tədris proqramı).

Kodu: IPFS-B09

Tədris ili: IV (2025/2026)

Semestr: I

Tədris yükü: Cəmi: 45 saat: (30 saat mühazirə, 15 saat seminar)

Tədris forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 4 kredit

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi və elmi adı: Hüseynli Nuran Mirəqil oğlu, b/m

Məsləhət günləri və saati: I-V gün saat 9⁰⁰-13⁰⁰.

E-mail ünvanı: nurangaga@mail.ru

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş., Füzuli küç., 170-a

III. Təvsiyyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodik vəsaitlər:

Əsas ədəbiyyat

1. V.Z.Zeynalov Maliyyənin əsasları. Bakı, 2008

2. D.Bağırov, M. Həsənlı. Maliyyə / Dərs vəsaiti (ikinci buraxılış). Bakı: "İqtisad Universiteti" Nəşriyyatı, 2011

3. N. Novruzov, X. Hüseynov Maliyyə. Dərslik. Bakı, 2007

4. S. M. Məmmədov Maliyyə. Bakı, 1997

Əlavə ədəbiyyat

5. Никонова Ирина. Финансирование Бизнеса, Алпина Бизнес Булс. 2003.

6. Волков Алексей Сергеевич. Искусство финансирование бизнеса. Вершина, Bakı, 2006

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən iqtisadiyyata giriş fənninin tədrisi vacibdir.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxta başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Biznes maliyyəsi ölkənin maliyyə sisteminin tərkib hissəsidir. Biznes maliyyəsinin məqsədi şirkətin maliyyə uğuruna və böyüməsinə nail olmaq üçün qarşısına qoyduğu məqsəddir. Maliyyə məqsədləri şirkətin təklif etdiyi məhsul və xidmətlərin növündən, işin xarakterindən, cari ehtiyaclardan və bir çox digər amillərdən asılı olaraq dəyişə bilər. Biznes maliyyəsinin əsas məqsədi şirkətin bazar dəyərinin tələb olunan səviyyəsini təmin etmək, mənfəətini artırmaq və şirkətin maliyyə sabitliyinə nail olmaqdır.

Kiçik bir təşkilatda bütün maliyyə idarəetmə funksiyalarını direktorla birlikdə ya baş mühasib, ya da mühasib yerinə yetirə bilər. Böyük bir şirkət mühasibat uçotu ilə birlikdə işləyən xüsusi xidmətlərin (maliyyə şöbəsi, maliyyə şöbəsi) ayrılması ilə xarakterizə olunur. Biznesin maliyyə idarəçiliyində qarşısına qoyduğu məqsədə çatması üçün maliyyə menecmenti ilə məşğul olan, pul vəsaitlərinin hərəkətinə nəzarət edən, mənfəətin bölüşdürülməsi və digər maliyyə göstəricilərinin proqnozlaşdırılması ilə məşğul olan şöbə formalaşdırmalıdır. Bütün bunlar üçün şirkətə savadlı maliyyə meneceri lazımdır.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə: Tələbələrə bəliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. İmtahanda qazanılan balların maksimum miqdarı 50-dir.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzərə alınır.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir. Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş materialı dərinlən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir;
- 9 bal-tələbə keçilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilər;
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçilmiş materialı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir;
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür;
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir;
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;

- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;
 - 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var;
 - 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur. Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1	91 - 100	Əla	A
2	81-90	Cox yaxşı	B
3	71-80	Yaxşı	C
4	61-70	Kafi	D
5	51-60	Qənaətbəxş	E
6	50 və ondan aşağı	Qeyri kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda onun haqqında əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

X. Teqvim mövzu planı: Cəmi: 45 saat: (30 saat mühazirə, 15 saat seminar)

№	Keçirilən <u>mühazirə</u> , <u>seminar</u> , məşğələ, laboratoriya və sərbəst mövzuların məzmunu	(Müh) Saat	Tarix	(Sem) Saat	Tarix
1	2	3	4	5	6
	Mühazirə mövzuları	4		2	
1	Mövzu: Biznes maliyyəsinin predmeti, prinsipləri, funksiyaları və təsnifatı Plan 1. Fənnin mahiyyəti, predmeti və metodu 2. Maliyyə resursları 3. Biznes maliyyəsinin əsasları 4. Biznes maliyyəsinin prinsipləri 5. Biznes maliyyəsinin funksiyaları Mənbə: [Mühazirə materialları; 1- 5]	4		2	
2	Mövzu: Biznes maliyyəsinin təsnifatı və xüsusiyyətləri Plan 1. Müəssisənin təşkili forması 2. Biznesin növləri 3. Biznes maliyyəsinin təsnifatı 4. Biznes maliyyəsinin xüsusiyyətləri 5. Maliyyə meneceri 6. Maliyyə hesabatları Mənbə: [Mühazirə materialları; 1 - 5]	2		2	
3	Mövzu: Biznes müəssisələrində maliyyənin təşkili və maliyyə vəziyyəti Plan: 1. Biznesdə gəlir anlayışı və onun artırılması yolları 2. Biznesdə xərclər 3. Kommersiya müəssisələrinin maliyyəsinin təşkili 4. Kommersiya müəssisələrinin gəlir və xərcləri 5. Kommersiya müəssisələrinin mənfəət və rentabelliği 6. Müəssisələrin dövryyə vəsaitləri Mənbə: [Mühazirə materialları; 1 - 5]	4		2	
4	Mövzu: Biznes maliyyəsinə pul axınlarının idarə edilməsi Plan 1. Pulun mahiyyəti, növləri və funksiyaları 2. Müəssisənin kompleks idarəetməsinin elementlərindən biri kimi pul axınlarının idarə edilməsi 3. Pul axınlarının idarə edilməsinin təşkili və pul axınlarının proqnozlaşdırılması Mənbə: [Mühazirə materialları; 1 - 5]	2			
5	Mövzu: Biznes fəaliyyətində inflyasiya şəraitinə uyğun maliyyə qərarlarının qəbul edilməsi Plan 1. Inflyasiya anlayışı, onun səbəb və amilləri 2. Inflyasiyanın nəticələri və inflyasiya ilə mübarizə üsulları 3. Inflyasiyanın hesablanması 4. Inflyasiya şəraitində maliyyə qərarlarının qəbul edilməsi Mənbə: [Mühazirə materialları; 1 - 5]	2		2	

6	Mövzu :Biznes maliyyəsində risklər və onun qiymətləndirilməsi Plan: 1. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində maliyyə risklərinin təsnifatı 2. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində maliyyə risklərinin səbəbləri 3. Maliyyə risklərindən qorunma metodları 4. Müəssisələrdə risk menecmentinin funksiyaları və prinsipləri 5. Risk şəraitində maliyyə qərarlarının qəbul edilməsi 6. Maliyyə risklərinin qiymətləndirilməsi üsulları 7. Maliyyə risklərinin aşağı salınması yolları 8. Biznes maliyyəsinin iqtisadi konsepsiyaları. Dövlət və Biznes 9. Biznes mühiti və doing biznes indeksi Mənbə: [Mühazirə materialları; 1 - 5]	4			
7	Mövzu: Biznes maliyyəsində kredit münasibətləri Plan: 1. Kreditin mahiyyəti, quruluşu, rolu, kredit münasibətlərinin obyektı və subyektləri 2. Kreditin funksiyaları, prinsipləri və formaları 3. Kredit mexanizmi və kredit bazarı 4. Kredit sisteminin strukturu və kredit – maliyyə institutlarının dövlət tərəfindən tənzimlənməsi Mənbə: [Mühazirə materialları; 1; 2; 3; 4; 5]	2		2	
8	Mövzu: Biznes maliyyəsində investisiya Plan: 1. Investisiyanın mahiyyəti, fəaliyyətinin mənbələri və təsnifatı 2. Investisiyanın əsas növləri və mülkiyyət baxımından investisiya resurslarının forması 3. Investisiya qoyuluşunda başlıca məqsəd və investisiya fəaliyyətinin obyekt və subyektləri 4. Investisiya layihələrinin və proqramlarının reallaşmasına olan resursların cəlb edilməsi 5. Investisiya maliyyələşdirilməsinin daxili və xarici mənbələri 6. Investisiya fəaliyyətinin maliyyələşmə metodları Mənbə: [Mühazirə materialları; 1; 2; 3; 4; 5]	4		2	
9	Mövzu: Biznes maliyyəsində qiymətli kağızlar və və vençur kapitalı Plan: 1. Qiymətli kağızların müxtəlifliyi, onların təsnifləşdirilməsini və qruplaşdırılması 2. Qiymətli kağızların müxtəlif meyarlar üzrə təsnifləşdirilməsi, funksiyaları, xüsusiyyətləri və əlamətləri 3. Səhmlərin təsnifatı və növləri 4. İstiqrazların mahiyyəti və təsnifatı 5. Veksellərin təsnifatı və funksiyaları 6. Çek, onun növləri və rekvizitləri 7. Bank sertifikatının mahiyyəti və növləri 8. Biznes maliyyəsində vençur kapitalı və vençur maliyyələşdirməsinin başlıca məqsədi Mənbə: [Mühazirə materialları; 1; 2; 3; 4; 5]	4		2	
10	Mövzu: Biznesdə rəqəmsal maliyyə və onun xüsusiyyətləri Plan 1. Rəqəmsal (elektron) maliyyə anlayışı 2. Elektron (rəqəmsal) hökumət 3. Rəqəmsal maliyyənin üstünlükləri 4. E – maliyyənin vasitələri 5. Rəqəmsal köçürmələr 6. E- maliyyənin proqram təminatı və texnologiyası Mənbə: [Mühazirə materialları; 1- 5]	2		1	
x	Cəmi:	30		15	

XI. Fənn üzrə tələblər: Bu istiqamətdə xüsusilə aşağıdakılar tələb olunur:

- Biznes maliyyəsinin mahiyyəti, prinsipləri və funksiyaları haqqında biliklər əldə etmək;
- Biznes maliyyəsinin nəzəri əsaslarına dair biliklərə yiyələnmək;
- Biznes maliyyəsinin ayrı-ayrı tərkib elementlərinə dair biliklər əldə etmək və s.

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

- Tələbələr biznes maliyyəsi haqqında vahid anlayışın formalaşdırılması
- biznesin maliyyələşdirilməsi, növləri və praktik tətbiqi haqqında biliklərdən istifadə etmək bacarığı
- müəssisələr üçün müxtəlif maliyyə mənbələrinin formalaşdırılmasını bilmək
- müxtəlif fəaliyyət sahələrində biznes maliyyəsinin fəaliyyət istiqamətlərini bilmək

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV: Kollektivium sualları:

1. Fənnin mahiyyəti, predmeti və metodu
2. Biznes maliyyəsinin prinsipləri
3. Biznes maliyyəsinin funksiyaları
4. Müəssisənin təşkili forması
5. Biznesin növləri
6. Maliyyə meneceri
7. Kommersiya müəssisələrinin maliyyəsinin təşkili
8. Müəssisələrin dövriyyə vəsaitləri
9. Biznesdə gəlir anlayışı və onun artırılması yolları
10. Müəssisənin kompleks idarəetməsinin elementlərindən biri kimi pul axınlarının idarə edilməsi

I Kollektivium sualları:

II Kollektivium sualları:

1. İnflyasiyanın nəticələri və inflyasiya ilə mübarizə üsulları
2. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində maliyyə risklərinin təsnifatı
3. Maliyyə risklərindən qorunma metodları
4. Risk şəraitində maliyyə qərarlarının qəbul edilməsi
5. Maliyyə risklərinin aşağı salınması yolları
6. Biznes maliyyəsinin iqtisadi konsepsiyaları. Dövlət və Biznes
7. Kreditin mahiyyəti, quruluşu, rolu, kredit münasibətlərinin obyekt və subyektləri
8. Kreditin funksiyaları, prinsipləri və formaları
9. İnvestisiyanın mahiyyəti, fəaliyyətinin mənbələri və təsnifatı
10. İnvestisiya maliyyələşdirilməsinin daxili və xarici mənbələri

XV. Fənn üzrə imtahan sualları:

1. Fənnin mahiyyəti, predmeti və metodu
2. Maliyyə resursları
3. Biznes maliyyəsinin əsasları
4. Biznes maliyyəsinin prinsipləri
5. Biznes maliyyəsinin funksiyaları
6. Biznes maliyyəsinin təsnifatı
7. Müəssisənin təşkili forması
8. Biznesin növləri
9. Biznes maliyyəsinin xüsusiyyətləri
10. Maliyyə meneceri
11. Maliyyə Hesabatları
12. Kommersiya müəssisələrinin maliyyəsinin təşkili
13. Kommersiya müəssisələrinin gəlir və xərcləri
14. Kommersiya müəssisələrinin mənfəət və rentabelliği
15. Müəssisələrin dövriyyə vəsaitləri
16. Biznesdə gəlir anlayışı və onun artırılması yolları
17. Biznesdə xərclər
18. Pulun mahiyyəti, növləri və funksiyaları
19. Müəssisənin kompleks idarəetməsinin elementlərindən biri kimi pulaxınlarının idarə edilməsi
20. Pul axınlarının idarə edilməsinin təşkili və pul axınlarının proqnozlaşdırılması
21. İnflyasiya anlayışı, onun səbəb və amilləri
22. İnflyasiyanın nəticələri və inflyasiya ilə mübarizə üsulları
23. İnflyasiyanın hesablanması
24. İnflyasiya şəraitində maliyyə qərarlarının qəbul edilməsi
25. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində maliyyə risklərinin təsnifatı
26. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində maliyyə risklərinin səbəbləri
27. Maliyyə risklərindən qorunma metodları
28. Müəssisələrdə risk menecmentinin funksiyaları və prinsipləri
29. Risk şəraitində maliyyə qərarlarının qəbul edilməsi
30. Maliyyə risklərinin qiymətləndirilməsi üsulları
31. Maliyyə risklərinin aşağı salınması yolları
32. Biznes maliyyəsinin iqtisadi konsepsiyaları. Dövlət və Biznes
33. Biznes mühiti və doing biznes indeksi
34. Kreditin mahiyyəti, quruluşu, rolu, kredit münasibətlərinin obyekt və subyektləri
35. Kreditin funksiyaları, prinsipləri və formaları
36. İnvestisiyanın mahiyyəti, fəaliyyətinin mənbələri və təsnifatı
37. İnvestisiya qoyuluşunda başlıca məqsəd və investisiya fəaliyyətinin obyekt və subyektləri

38. İnvestisiya layihələrinin və proqramlarının reallaşmasına olan resursların cəlb edilməsi
39. İnvestisiya maliyyələşdirilməsinin daxili və xarici mənbələri
40. İnvestisiya fəaliyyətinin maliyyələşmə metodları
41. Qiymətli kağızların müxtəlifliyi, onların təsnifləşdirilməsini və qruplaşdırılması
42. Səhmlərin təsnifatı və növləri
43. İstiqrazların mahiyyəti və təsnifatı
44. Çek, onun növləri və rekvizitləri
45. Rəqəmsal (elektron) maliyyə anlayışı
46. Elektron (rəqəmsal) hökumət
47. Rəqəmsal maliyyənin üstünlükləri
48. Rəqəmsal köçürmələr

Sillabus "Maliyyə idarəetməsi və audit" kafedrasının 12 sentyabr 2025-ci il (01 sayılı protokol) tarixli iclasında təsdiq olunmuşdur.

Kafedra müdiri:

dos. Əlixan Bədəlov

Fənn müəllimi:

b/m. Nuran Hüseynli

Əsən İsmailov dos. 6 V Əliyev